

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI FAKULTY

za rok 2017

Předkládá: Mgr. BcA. Radomír Slovík, děkan FR
Děkanát FR
Jiráskova 3
570 01 Litomyšl

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. STRUKTURA A ORGÁNY FAKULTY (STAV K 31. 12. 2017)	4
2.1. STRUKTURA FAKULTY	4
2.2. ORGÁNY FAKULTY (STAV K 31. 12. 2017)	4
3. AKADEMICKÉ ČINNOSTI	8
3.1. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST, AKREDITOVANÉ STUDIJNÍ PROGRAMY	8
3.2. VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A DALŠÍ TVŮRČÍ ČINNOST	12
3.3. SPOLUPRÁCE S EXTERNÍMI SUBJEKTY	17
3.4. LIDSKÉ ZDROJE	19
3.5. INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURA	20
4. KVALITA A KULTURA AKADEMICKÉHO ŽIVOTA	21
4.1. SOCIÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI STUDENTŮ A ZAMĚŠTNANCŮ	21
4.2. STIPENDIA	21
4.3. UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ SLUŽBY	21
5. INTERNACIONALIZACE	21
5.1. ČINNOST FAKULTY V OBLASTI MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	21
6. HODNOCENÍ ČINNOSTI	24
6.1. NAPLŇOVÁNÍ STUDIJNÍCH PROGRAMŮ	24
6.2. KARIÉRNÍ ŘÁD A SYSTÉM ODMĚŇOVÁNÍ	24
7. ROZVOJ	25
7.1. ZAPOJENÍ FAKULTY DO ROZVOJOVÝCH PROGRAMŮ.....	25
7.2. ZAPOJENÍ FAKULTY DO PROJEKTŮ ESF A ERDF	25
8. DOPLŇKOVÁ ČINNOST	25
9. DALŠÍ VÝZNAMNÉ SKUTEČNOSTI, UDÁLOSTI A AKTIVITY	26
10. ZÁVĚR	28

1. Úvod

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice byla založena v r. 2005. Je součástí Univerzity Pardubice, jedné z 26 veřejných vysokých škol České republiky založených ze zákona. I v roce 2017 pokračovala fakulta úspěšně ve svém rozvoji v rámci všech činností realizovaných na fakultě, tedy v činnosti vzdělávací, výzkumné a vědecké, doplňkové i v činnostech projektových.

Fakulta nabízí bakalářské a magisterské studijní programy v oborech výtvarného umění. Je nejmenší ze 7 fakult Univerzity, svou činností ale plnohodnotně napomáhá rozvíjet univerzální šíři vědních disciplín pěstovaných na Univerzitě, stejně jako rozmanitost studia v nabízených studijních programech.

Cílem výroční zprávy o činnosti je podat obraz o fakultě jako celku. Zpráva o činnosti fakulty byla zpracována z dostupných dokumentů, ve smyslu zákona 111/1998 Sb., o vysokých školách v platném znění.

Činnosti realizované v roce 2017 vycházely z Dlouhodobého záměru vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Fakulty restaurování aktualizovaného pro období 2017 – 2020 a ze Strategického záměru fakulty pro rok 2017. Fakulta restaurování je otevřenou vysokoškolskou vzdělávací a vědeckou institucí, o všech svých aktivitách informuje na webu univerzity, v tiskových materiálech apod.

2. Struktura a orgány fakulty (stav k 31. 12. 2017)

2.1. Struktura fakulty

Ateliér výtvarné přípravy (AVP)

vedoucí ateliéru: doc. Tomáš Lahoda, akad. mal.

Ateliér restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů (SA)

vedoucí ateliéru: Mgr. art. Jakub Ďoubal, Ph.D.

Ateliér restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita (MA)

vedoucí ateliéru: Mgr. art. Jan Vojtěchovský, Ph.D.

Ateliér restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů (AP)

vedoucí ateliéru: MgA. Ivan Kopáček

Ateliér restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech (ARUDP)

vedoucí ateliéru: Mgr. art. Luboš Machačko

Katedra humanitních věd (KHV)

Vedoucí katedry: prof. PhDr. Petr Fidler

Katedra chemické technologie FR (KCHT)

vedoucí katedry: Ing. Karol Bayer

2.2. Orgány fakulty (stav k 31. 12. 2017)

Vedení fakulty

Děkan FR

Mgr. BcA. Radomír Slovik

Proděkan FR

Ing. Karol Bayer – proděkan pro vědeckovýzkumnou činnost a zahraniční spolupráci

PhDr. Tomáš Kupka – proděkan pro studium a pedagogickou činnost

Tajemnice FR

Ing. Markéta Prokešová

Kolegium děkana

poradní orgán děkana

Mgr. BcA. Radomír Slovik

děkan

PhDr. Tomáš Kupka

proděkan

Ing. Karol Bayer

proděkan, vedoucí Katedry chemické technologie FR

Ing. Markéta Prokešová

tajemnice

Mgr. art. Jakub Ďoubal, Ph.D.

vedoucí Ateliéru restaurování kamene

Mgr. art. Jan Vojtěchovský, Ph.D.

vedoucí Ateliéru restaurování nástěnné malby a sgrafita

MgA. Ivan Kopáček

vedoucí Ateliéru restaurování papíru, knižní vazby

a dokumentů

Mgr. art. Luboš Machačko

vedoucí Ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru

doc. Tomáš Lahoda, akad. mal.

vedoucí Ateliéru výtvarné přípravy

prof. PhDr. Petr Fidler

vedoucí Katedry humanitních věd

Akademický senát FR

Složení AS FR k 31. 12. 2017

Předsednictvo:

MgA. Ivan Kopáček, předseda

MgA. Pavel Hošek

MgA. Petr Rejman

Za komoru akademických pracovníků:

Mgr. art. Jakub Ďoubal, Ph.D.

Mgr. Jiří Kaše

Mgr. Jana Tmejová

Za komoru studentů:

BcA. Eva Barbuščíková

BcA. Kateřina Mrověcová Samková

BcA. Zuzana Auská

Disciplinární komise

Složení DK FR k 31. 12. 2017

Akademičtí pracovníci:

MgA. Pavel Hošek

Mgr. Vladislava Říhová, Ph.D.

Studenti:

Markéta Krausová

Daniel Malý

Umělecká rada

Umělecká rada Fakulty restaurování byla ustavena v roce 2006.

Seznam členů Umělecké rady FR k 31. 12. 2017

doc. Jaroslav J. Alt, akad. mal.

Ing. Karol Bayer

Mgr. art. Jakub Ďoubal, Ph.D.

doc. Dr. Ing. Michal Ďurovič

prof. PhDr. Petr Fidler

prof. akad. arch. Mikuláš Hulec

Ing. Petr Justa

Ing. Ivana Kopecká

PhDr. Tomáš Kupka

prof. Boris Kvasnica, akad. mal.

prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc.

Ing. Zuzana Slížková, Ph.D.

Mgr. BcA. Radomír Slovík

PhDr. Zdeněk Vácha

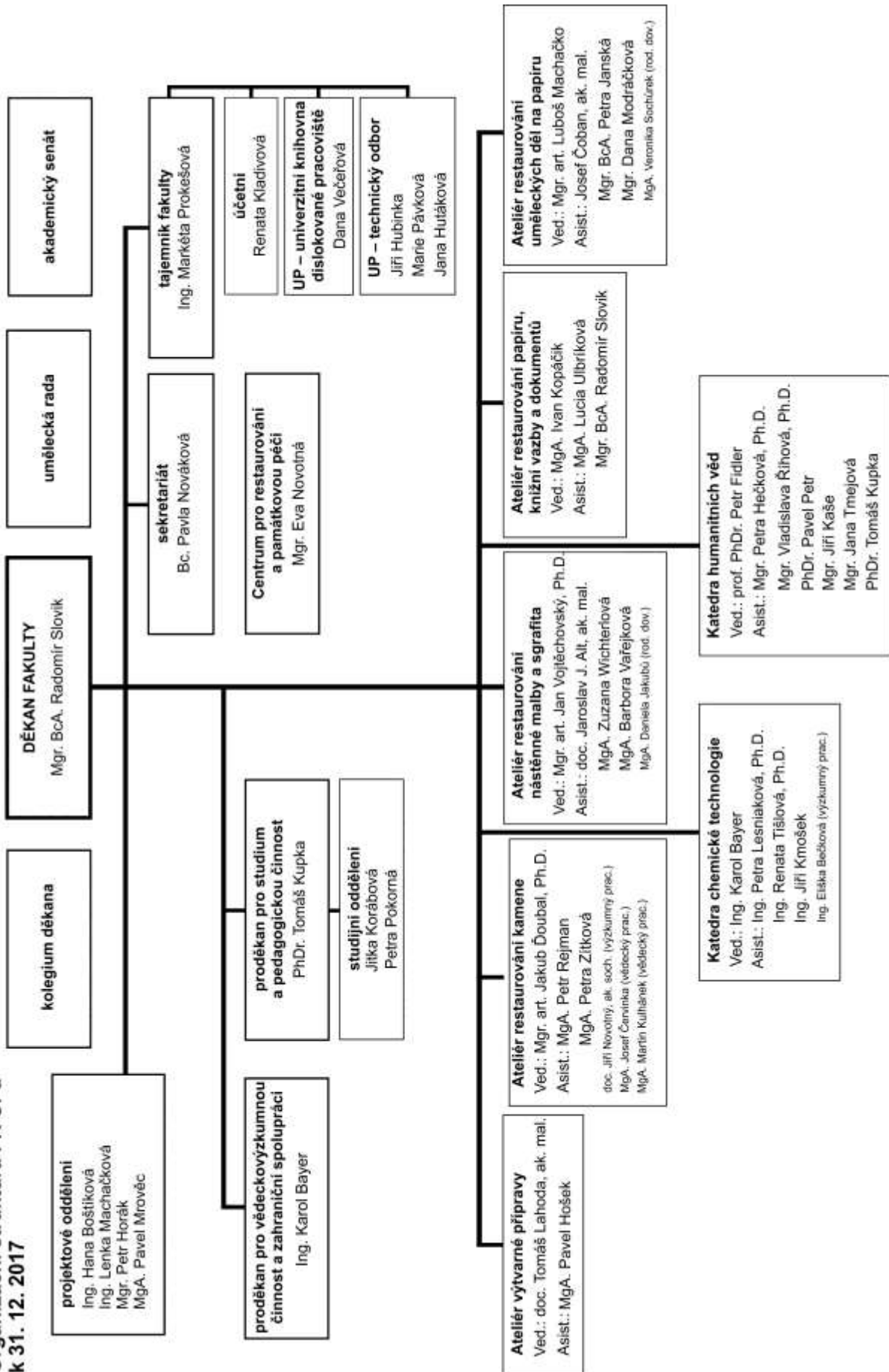
Mgr. art. Jan Vojtěchovský, Ph.D.

Zástupce v Radě vysokých škol

Mgr. art. Jan Vojtěchovský, Ph.D.

Organizační struktura v roce 2017

Organizační struktura FR UPa k 31. 12. 2017

Členství fakulty v profesních organizacích

Fakulta restaurování je členem tuzemských i zahraničních odborných organizací:

- ENCORE – European Network for Conservation – Restoration Education (Evropská síť pro vzdělání v oblasti konzervace a restaurování) – organizace sdružující nejvýznamnější evropské vzdělávací instituce v oblasti restaurátorského vzdělávání (<http://www.encore-edu.org/>);
- ICON – The Institute of Conservation – organizace sdružující více než 3000 individuálních členů nebo organizací z celého světa, které se zabývají restaurováním kulturního dědictví. Cílem její existence je podporovat vzdělání, výzkum, výměnu informací a zvýšení všeobecného povědomí v oblasti restaurování a konzervace kulturního dědictví <https://icon.org.uk/> ;
- ASOCIACE MUZEÍ A GALERIÍ – česká asociace, v níž je fakulta restaurování členem díky Museu historických technologií, umístěnému v objektu historické Červené věže (<http://www.cz-museums.cz/>);
- STOP – Společnost pro technologie ochrany památek, která sdružuje profesionály (fyzické osoby) zabývající se problematikou ochrany památek. Pořádá kurzy, semináře apod., kterých se účastní akademičtí pracovníci naší fakulty. FR je jedním ze 45 přidružených členů STOP (<https://www.pamatky-stop.cz/>);
- INCCA – Fakulta restaurování se jako první z České republiky stala v lednu 2009 členem mezinárodní platformy INCCA (International Network for the Conservation of Contemporary Art). Jedná se o mezinárodní síť sdružující odborníky různých oborů, kteří se zabývají restaurováním moderního a současného umění. Je platformou pro mezinárodní výměnu informací a sdílení zkušeností s restaurováním umění 20. a 21. Století. (více na <http://www.incca.org/>);
- IADA – Fakulta restaurování je členem odborného mezinárodního společenstva, zaměřeného na problematiku restaurování papíru a knihy, pod názvem IADA (více na <http://cool.conservation-us.org/iada/index.html>).
- SPOLEČENSTVO ČESKÝCH KNIHAŘŮ – Fakulta restaurování je členem mezinárodní organizace knihařů, grafiků a restaurátorů, tiskařů, kaligrafů, typografů, rytců a dalších umělců v oboru knihy. Organizace navazuje na Jednotu společenstev českých knihařů a byla založena v červnu 1997 (více na <https://knhari.cz/>).

3. Akademické činnosti

3.1. Vzdělávací činnost, akreditované studijní programy

Fakulta restaurování pokračuje ve své tradici vzdělávání v umělecky orientovaných oborech. Vzdělávací činnost v roce 2017 probíhala ve studijním programu „Výtvarná umění“, a to ve 4 bakalářských a 2 magisterských oborech. K 31. 10. 2017 měla Fakulta restaurování 81 studentů.

Akreditované studijní programy a obory

Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o udělení akreditace čtyř bakalářských studijních oborů bylo zasláno dne 20. 7. 2005. V roce 2009 byla podána reakreditace a bakalářské programy studia na Fakultě restaurování byly akreditovány do 31. 7. 2013. Ve druhé polovině roku 2012 byla zpracována žádost o reakreditaci bakalářských studijních oborů. Akreditace byla prodloužena do 31. 7. 2017 na základě rozhodnutí z 11. 6. 2013. Akreditace byla dále MŠMT paušálně prodloužena do roku 2019 z důvodu institucionalizace Národního akreditačního úřadu v souladu s novelou vysokoškolského zákona.

Kód studijního programu (STUD PROG)	Název studijního programu	Kód studijního oboru	Název studijního oboru	Standardní doba studia v akademických rocích	Forma studia
B8206	Výtvarná umění	8206R048	Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů	4	Prezenční
		8206R049	Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita	4	Prezenční
		8206R050	Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů	4	Prezenční
		8206R103	Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech	4	Prezenční

Dne 4. 7. 2007 získala Fakulta restaurování akreditaci dvou navazujících magisterských studijních oborů. V roce 2011 byla podána žádost o prodloužení akreditace magisterských studijních oborů, na základě níž byla udělena akreditace do 31. 8. 2015. Na konci roku 2013 byly zahájeny přípravné práce na žádosti o reakreditaci magisterského studia. Žádost byla předána Akreditační komisi v březnu 2015 a rozhodnutím MŠMT byla akreditace navazujících magisterských studijních oborů prodloužena do 31. srpna 2023. V případě původního studijního oboru 8206T121 Restaurování a konzervace děl písemné kultury došlo k rozšíření akreditace a vznikl tak nový studijní obor s novým číslem 8206T131 a názvem Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách. Garantem nového studijního oboru je odborná komise.

Kód studijního programu (STUD PROG)	Název studijního programu	Kód studijního oboru	Název studijního oboru	Standardní doba studia v akademických rocích	Forma studia
N8206	Výtvarná umění	8206T120	Restaurování a konzervace děl nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury	2	Prezenční
		8206T131	Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách (platný od AR 2015/2016)	2	Prezenční

Počet studentů FR – časová řada

Fakulta	2005/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
FR	63	62	70	97	95	106	92	97	88	91	92	86	81
Celkem	63	62	70	97	95	106	92	97	88	91	92	86	81

Počet studentů FR k 31. 12. 2017

Bakalářské studium

Ročník	Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů (SA)	Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita (MA)	Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů (AP)	Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech (AUDP)	Celkový počet studentů v ročníku
1.	4	3	4	4	15
2.	3	5	3	4	15
3.	5	4	3	4	16
4.	3	3	3	5	14
5.	1	0	1	0	2
9.*	1	0	0	0	1
Celkem	17	15	14	17	63

* do 9. ročníku jsou zapisováni „incoming“ studenti (údaj v tabulce k 31. 12. 2017).

Navazující magisterské studium

Ročník	Restaurování a konzervace děl nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury	Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách	Celkový počet studentů v ročníku
1.	3	4	7
2.	3	6	9
3.	2	0	2
9.	0	0	0
Celkem	8	10	18

* do 9. ročníku jsou zapisováni „incoming“ studenti (údaj v tabulce k 31. 12. 2017).

Počet zahraničních studentů FR k 31. 12. 2017

Bakalářské studium

Ročník	Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů (SA)	Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita (MA)	Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů (AP)	Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech (AUDP)	Celkový počet studentů v ročníku
1.	0	0	1	0	1
2.	0	2	1	0	3
3.	1	2	1	1	5
4.	0	1	0	0	1
5.	0	0	1	0	1
9.	1	0	0	0	1
Celkem	2	5	4	1	12

Navazující magisterské studium

Ročník	Restaurování a konzervace děl nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury	Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách	Celkový počet studentů v ročníku
1.	0	0	0
2.	0	3	3
3.	1	0	1
Celkem	1	3	4

Přehled zájmu uchazečů o studium v roce 2017/2018

Studenti přijímaní pro akademický rok 2017/2018

Rok	Název studijního programu	Název studijního oboru	Počet řádně podaných přihlášek	Počet přihlášených	Předpokládaný počet přijetí	Počet skutečně přijatých	Počet zapsaných
2015	Výtvarná umění	Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů	6	6	4	4	4
		Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita	6	6	4	3	3
		Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů	12	12	4	4	4
		Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech	13	13	4	4	4
		Restaurování a konzervace děl nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury	3	3	10	3	3
		Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách	9	9	10	5	5
Celkem			49	49	36	23	23

Počty absolventů (bakalářský studijní program) v letech 2006 – 2017

Rok ukončení studia	Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů	Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita	Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů	Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech	Celkový počet absolventů
2005/2006	4	6	4	-	14
2006/2007	4	4	2	4	14
2007/2008	4	5	6	3	18
2008/2009	4	3	2	4	13
2009/2010	4	3	4	3	14
2010/2011	7	6	4	0	17
2011/2012	3	3	5	2	13
2012/2013	6	4	2	4	16
2013/2014	4	6	5	4	19
2014/2015	1	8	4	3	16
2015/2016	2	2	4	4	12
2016/2017	2	4	2	2	10
Počet absolventů celkem	45	54	44	33	176

Počty absolventů (navazující magisterský program) v letech 2010 – 2017

Rok ukončení studia	Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury	Restaurování a konzervace děl písemné kultury	Celkový počet absolventů
2009/2010	3	-	3
2010/2011	4	4	8
2011/2012	3	4	7
2012/2013	10	5	15
2013/2014	4	4	8
2014/2015	4	2	6
2015/2016	13	5	18
2016/2017	5	7	12
Počet absolventů celkem	46	31	77

3.2. Vědecko-výzkumná a další tvůrčí činnost

Vědecká a výzkumná činnost je nedílnou součástí aktivit fakulty. Je reprezentována zejména řešením získaných projektů a grantů na národní i mezinárodní úrovni a spoluprací s externími pracovišti a aplikační sférou. Tvůrčí činnost zahrnuje výtvarně zaměřené aktivity např. pořádání nebo účast pracovníků a studentů fakulty na výstavách a podobných akcích a také sem lze zařadit všechny restaurátorské zásahy realizované v rámci výuky nebo doplňkové činnosti. Mezi významné restaurátorské práce prováděných v roce 2017 patří:

v Ateliéru restaurování kamene

Komplexní restaurování Barokního sousoší sv. Jana Nepomuckého z pražského Pohořelce;
 Restaurování barokního morového sloupu v Kutné Hoře;
 Mezinárodní spolupráce při restaurování gotického opukového náhrobku Arnošta z Pardubic v Polském Klodzku;
 Restaurování sádrových Modelů Významného sochaře přelomu 19 a 20. stol. Stanislava Suchardy.

v Ateliéru restaurování nástěnné malby a sgrafita

Restaurování nástěnných maleb na stropu lodi kostela Nanebevzetí Panny Marie v Táboře-Klokotech;
 Restaurování exteriérové mozaiky na průčelí fasády kostela Panny Marie Růžencové v Českých Budějovicích;
 Restaurování nástropní malby s motivem sv. Františka Xaverského s krabem v kapli sv. Františka Xaverského v Dolním Přímu;
 Restaurování nástěnných maleb figur sv. Václava, sv. Vojtěcha a sgrafita Božetěcha ze severozápadní fasády budovy Muzea v Nové Pace - Suchardova domu;

Vstupní restaurátorský průzkum nástěnné výzdoby jižní kaple kostela Panny Marie Růžencové v Českých Budějovicích;

Vstupní restaurátorský průzkum nástěnné výzdoby interiéru kaple v areálu Trautmannsdorfského paláce v Praze-Hradčanech.

v Ateliéru restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů

Komplexní restaurování starého tisku P. Virgilia Maronis Opera, poškozeného ohněm. Tisku z roku 1732;

Komplexní restaurování starého tisku z roku 1732;

Komplexní restaurování starého tisku Mystica Civda de Dios z roku 1670;

Studium knižního kování na vazbách z fondu benediktinské knihovny v Broumově. Vývoj a použití na knižní vazbě, problematika konzervování a restaurování;

Studium renesanční knižní vazby. Její vývoj na příkladech z fondu benediktinské knihovny v Broumově;

Studium zušlechťovaných papírů. Jejich vývoj a použití v knize na příkladech z fondu benediktinské klášterní knihovny v Broumově;

Nakladatelství F. Topič: zpracování a restaurování souboru návrhů ilustrací a knižních obálek ze sbírek Vědecké knihovny v Olomouci;

Studium možností čištění pergamenu laserem a mikro-pískovačkou a jejich kritické zhodnocení.

v Ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru

Restaurování suchého pastelu „Lom“ od Bohumila Kubišty;

Restaurování pastelu na papírové podložce „Noční pochod vojáků“ od Otto Gutgreunda;

Restaurování olejomalby na papíře „Skály“ od Julia Mařáka;

Restaurování suchého pastelu „Žonglování s míči“ od Jana Baucha;

Restaurování pastelu „Portrét ženy v zeleném“ od Karla Špilara;

Restaurování olejomalby na plátně od Augusta Pipenhagena;

Restaurování olejomalby na plátně – antependia z kaple sv. Isidora v Křenově;

Restaurování mastné tempéry na plátně „Čtoucí“ od Karla Holana;

Restaurování suchého pastelu na kartonu „1. máj 1890“ od Viléma Kratochvíla;

Restaurování souboru kreseb a maleb na papírové a plátěné podložce od Milady Schmidtové-Čermákové.

Mezi významné projekty s podílem výzkumu při jejich realizaci patří následující:

- **NAKI – Stopy tvorby - Záchrana dědictví velkých sochařů poloviny 20. století**

projekt v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI, financovaný MK ČR.

Období: 03/2016 – 12/2019

Náplň projektu: Cílem projektu je průzkum stavu, poškození a následně vývoj a odzkoušení konzervačních a restaurátorských technologií využitelných pro záchranu uměleckých a umělecko-řemeslných sochařských děl, skic a modelů zhotovených na bázi sádrových pojjiv s využitím fondu sochařských děl Stanislava Suchardy (1866 - 1916).

Na přelomu 19. a 20. st. se formovala česká identita a konstituovaly se ideály československého státu. Důležitými symboly národní emancipace a české státnosti byly pomníky a programová výzdoba

oficiálních budov. Původní sochařské skici a alternativní modely dokumentují vznik těchto děl, z nichž mnohá posléze zanikla.

Přes svou uměleckou hodnotu a nesporný význam se sádrová díla dosud nestala předmětem systematického výzkumu umožňujícího stanovit optimální metodiku odborné péče. Téma není dostatečně zpracováno v české ani v zahraniční literatuře. Vzhledem k citlivosti materiálu je značná část sádrových modelů vystavena riziku vážného poškození či zániku.

Bude realizován průzkum, identifikace a dokumentace souboru 575 Suchardových sádrových děl – unikátního uměleckou hodnotou, tematickou i technologickou rozmanitostí. Těžiště aplikovaného výzkumu bude ležet v testování tradičních a ve vývoji nových materiálů a technologií a optimalizaci procesu restaurování a konzervaci movitých památek ze sádry. Cílem bude stanovit limity užití jednotlivých postupů a technologií, případně určit vhodný způsob aplikace a následně nastavit optimální režim uložení restaurovaných děl.

Získané poznatky budou průběžně sdíleny s odbornou i širší veřejností formou workshopů a výukových programů. V rámci mezioborového i nadregionálního dialogu budou prezentována témata významu sochařské tvorby pro formování národní kulturní identity, problematiky restaurování a péče o sádrová sochařská díla. Závěrečná výstava bude prezentovat Suchardova díla v kontextu národního étosu přelomu 19. a 20. st. a optimální metodiku restaurování a péče o sochařská díla ze sádry.

▪ **NAKI – České umění 50. - 80. let 20. století ve veřejném prostoru: evidence, průzkumy a restaurování**

projekt v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI, financovaný MK ČR

Období: 03/2016 – 12/2019

Náplň projektu: Cílem projektu je vytvoření nástrojů pro identifikaci, dokumentaci, evidenci a popularizaci skupiny děl nemovitého kulturního dědictví – uměleckých realizací vzniklých ve veřejném prostoru mezi lety 1950-1989. U objektů z vybraných materiálů je také cílem stanovit památkové postupy a metodiky pro dlouhodobou preventivní ochranu, konzervaci a restaurování těchto uměleckých děl.

Cílem projektu je vytvoření nástrojů pro identifikaci, dokumentaci, evidenci a popularizaci skupiny děl nemovitého kulturního dědictví – uměleckých realizací vzniklých ve veřejném prostoru mezi lety 1950-1989. U objektů z vybraných materiálů je také cílem stanovit památkové postupy a metodiky pro dlouhodobou preventivní ochranu, konzervaci a restaurování těchto uměleckých děl.

Projekt se věnuje exteriérovým dílům – sochám, reliéfům svázaným s architekturou i dílům různých nástěnných technik (mozaika, sgrafito). Tato patří mezi nejohroženější skupiny nemovitého kulturního dědictví. Naprostá většina z nich není prohlášena za nemovité kulturní památky. Komplikací při prohlášení je často nedostatek informací o vlastnictví objektů, autorství, dataci, výtvarných kvalitách či autenticitě zachování děl. Hlavním z cílů je proto vytvoření odborné mapy s informacemi ověřenými v dobových písemných pramenech (zápisy komise ČFVU pro spolupráci výtvarníka s architektem). Ta bude přehledným způsobem zpřístupňovat co nejúplnější data o vzniku děl a díky terénnímu průzkumu také o jejich aktuálním stavu. Finálním cílem topografické části projektu bude identifikovat a doporučit další ochraně především díla vyšší kvalitativní úrovně (často od uznávaných umělců a vysoké materiální hodnoty). Budou prezentována i široké veřejnosti v mediálním prostoru.

Pro zhotovení exteriérových realizací se používala celá řada dosud neuplatňovaných materiálů a technik. Proto je důležitou součástí projektu materiálový výzkum a vytvoření pracovních postupů

preventivní údržby a ochrany objektů z různých „moderních“ materiálů (beton, cementové sgrafito, laminát). Budou vyvíjeny efektivní metody nedestruktivního a minimálně destruktivního průzkumu objektů in situ. Na modelových příkladech budou aplikovány konzervační a restaurátorské zásahy vedoucí k vytvoření památkových postupů a metodik pro vybrané druhy materiálů.

▪ **NAKI – Brána moudrosti otevřená. Barokní kulturní dědictví klášterů Broumov a Rajhrad: ochrana, restaurování, prezentace**

projekt v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI, financovaný MK ČR

Období: 03/2016 – 12/2020

Náplň projektu: Cíle projektu jsou stanoveny v souladu s globálním cílem č. 2 (Kulturní dědictví) programu NAKI II, a to specifickými cíli 2.1, 2.2 i 2.3, neboť budou vyvinuty nástroje pro ochranu, identifikaci a prezentaci kulturního dědictví benediktinského řádu na území České republiky, představovaného konkrétně kláštery v Broumově a v Rajhradě. Pozornost je zaměřena na knihovny obou klášterů, a to jak na samotné knižní fondy, tak také na prostory a vybavení knihoven. Budou vyvinuty: 1. památkový postup pro ochranu a péči o knihovní fondy klášterních knihoven, 2. metodika péče o prostory a vybavení interiérových barokních knihoven, kterýmižto jsou obě výše uvedené knihovny adekvátními reprezentanty. Specifickým výstupem pro prezentaci bude databáze typografických prvků knižního bloku a speciální software k jejímu užívání, které vytvoří platformu pro další editační, analytickou a komparační práci s materiálem.

Kulturní dědictví obou řádových domů bude prezentováno laické i odborné veřejnosti formou zpřístupnění bohatých fondů (knihovních, archivních) a dalších prezentačních aktivit: výstavy, video dokumentu, odborných knih, studií ve sbornících a recenzovaných časopisech. Zároveň budou podniknuty kroky pro záchranu knižního kulturního dědictví zejména broumovského kláštera, restaurovány budou nejvzácnější a nejohroženější knihy. Skladba fondů bude prezentována formou uživatelsky příjemných specializovaných map.

▪ **NAKI – Restaurování mozaik tzv. české mozaikářské školy ze skla a kamene**

projekt v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI, financovaný MK ČR

Období: 03/2016 – 12/2020

Náplň projektu: Cíle projektu lze rozdělit do dvou hlavních částí. První je shromáždění informací o výskytu, typu a současném realizaci specifické umělecké a uměleckořemeslné techniky, nástěnné mozaiky, která měla v českém období od 30. do 80. let 20. stol. významné postavení. Protože však byla v 2. pol. 20. stol. spojena s propagací tehdejšího režimu, byla po roce 1989 považována za přežitou a zneváženou. Přes předsudky vůči této technice je nutné konstatovat, že v ní bylo vytvořeno mnoho výtvarně kvalitních realizací od dnes velmi uznávaných umělců. I proto začíná ve společnosti zájem o tato díla opět vzrůstat. Se vzrůstajícím zájmem vzrůstá i potřeba hledání vhodných postupů oprav a restaurování mozaik z daného období. Z důvodu velmi malého počtu restaurátorů zabývajících se tímto odvětvím a nedostatkem zkušeností i cílených studií dané problematiky je kvalita restaurátorských zákroků v současnosti značně rozkolísaná. Proto je druhým cílem zkoumat a odzkoušet restaurátorské postupy a přístupy, které by vedly ke zvýšení standardu kvality restaurátorských prací. Certifikované památkové postupy, které jsou výstupem tohoto projektu, mohou posloužit jak restaurátorům, tak i pracovníkům památkové péče.

Jednotlivé cíle spojené s plánovanými výstupy projektu lze definovat následovně:

1) vypracování mapy výskytu exteriérových kamenných a keramických mozaik na území České republiky.

Díličními cíli jsou:

- dokumentace jednotlivých mozaik
- shromáždění informací a popis jednotlivých mozaik
- vytipování mozaik vhodných pro restaurování

2) vypracování památkových postupů pro restaurování různých typů nástěnných mozaik

Díličními cíli jsou:

- definice restaurátorských postupů a přístupů
- odzkoušení a ověření vhodných materiálů a postupů pro restaurování mozaik
- provedení restaurátorských zásahů, které ověří vybrané materiály a postupy

Interní grantová agentura

V roce 2017 byla realizována celouniverzitní Studentská grantová soutěž. Fakultě restaurování byly řešeny následující projekty:

- **Název:** Knižní kování na vazbách z fondu benediktínské knihovny v Broumově, problematika konzervace a restaurování.

Období: 2017

Řešitelé: Marianna Gluščíková, Radomír Slovík

Náplň projektu: Projekt se zabýval identifikací a popisem kování z původních a dobových vazeb benediktínské knihovny v Broumově, jež obsahuje vazby od gotiky až po 19. století.

V rámci průzkumu byly zaznamenávány jak typologické znaky, tak rozsah a charakter poškození knižního kování. Provedena byla kvantitativní analýza prvkového složení kování knižních vazeb metodou rentgenové fluorescenční spektroskopie a semikvantitativní analýza prvkového složení usňových a pergamenových pokryvu knižních vazeb rovněž metodo pXRF.

V rámci průzkumu fondu byla věnovaná pozornost i typu a rozsahu poškození. Vznikl katalog poškození, který podchycuje všechny vyskytující se typy poškození spolu s jejich popisem.

Práce obsahuje popis knižního kování od gotiky až do 1. pol. 20 stol. V uvedených slohových obdobích je věnovaná pozornost jednotlivým částem kování od spon, přes nárožnice, hranová kování, pukly atd. Zaznamenán je rovněž i způsob jejich fixování a úprava samotných desek vazby, která souvisí přímo se štítky spon.

- **Název:** Organizace restaurátorských prací prostřednictvím ČFVU Dílo (1954-1994)

Období: 2017

Řešitelé: Jana Háková, Vladislava Říhová

Náplň projektu: Praktickým cílem projektu bylo vytvoření soupisu restaurátorských zpráv, které vznikaly z restaurátorských zakázek organizovaných podnikem ČFVU Dílo (1954-1994). Soupis má sloužit pro jednoduché vyhledávání historických restaurátorských dokumentací (především závěrečných zpráv z restaurování) v nezpracovaném archivním fondu *Český fond výtvarných umělců – Dílo, Praha 1954–1993*.

- **Název:** Komplexní průzkum čtyř barokních podobizen ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou

Období: 2017

Řešitelé: Alena Fecskéová, Luisa Wáwrová, Zuzana Nohejlová, Jana Háková, Luboš Machačko, Josef Čoban

Náplň projektu: Projekt byl zaměřen na provedení komplexního restaurátorského průzkumu čtyř barokních olejomalb ze sbírek zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Byl proveden komplexní restaurátorský průzkum, jenž zahrnoval mj. nadstandardní invazivní a neinvazivní metody průzkumu – chemicko-technologickou analýzu odebraných vzorků podkladových, barevných a lakových vrstev obrazů, ultrafialovou luminiscenční analýzu, infračervenou reflektografii a radiografickou rentgenovou analýzu s vysokým rozlišením. Tento rozsáhlý průzkum přinesl mnoho zajímavých a mnohdy nečekaných výsledků týkajících se zejména procesu výstavby obrazu a technologie provedení.

Podařilo se upřesnit provenienci, dataci a možné autorství podobizen, a to díky výsledkům rozsáhlého neinvazivního a invazivního přírodovědného průzkumu, které doplnily archivní průzkum prováděný badatelkou z Radboud University Nijmegen v Holandsku. Taktéž se podařilo zpochybnit dosud tradovanou totožnost portrétované komtesy Josefy Kaunitz-Rittberg.

- **Název:** Identifikace zasolení historických omítek pomocí UV světla.

Období: 2017

Řešitelé: Ivana Milionová, Jan Vojtěchovský

Náplň projektu: V rámci projektu byl proveden experiment s jedenácti druhy vodorozpustných solí, které se v historických objektech nejčastěji vyskytují. Experimentem bylo prokázáno, že pouze některé z nich mají výraznou a typickou luminiscenci, a tak můžeme v případě této luminiscence odvozovat rozsah přítomnosti dotčených několika druhů. Cíl se tedy podařilo naplnit, i když je výsledky možné použít pouze pro určitou skupinu vodorozpustných solí.

V rámci experimentu bylo nutné nastavit pravidla pořizování UV luminiscenčních snímků, která by byla zcela neměnná a dále reprodukovatelná při komparativních, či navazujících experimentech. Tato pravidla dosud nebyla v rámci odborné komunity zaměřující se na průzkum historických objektů přesněji nastavena. Na základě důkladné rešerše literatury i vlastních zkušeností s touto problematikou byl vypracován přesný harmonogram jednotlivých kroků pořizování UV luminiscenčních fotografií i jejich následného zpracování.

3.3. Spolupráce s externími subjekty

a) Spolupracující instituce

Ústav teoretické a aplikované mechaniky Akademie věd ČR a Centrum excellence Telč (administrativně spadá pod ÚTAM AV ČR) – spolupráce probíhala v těchto oblastech:

- oponování závěrečných prací studentů,
- spolupráce na výzkumných projektech,
- spolupráce při přípravě nových výzkumných projektů,
- spolupráce při průzkumech uměleckých děl.

NPÚ – uzavření dlouhodobé rámcové smlouvy o spolupráci, což Fakulta restaurování i Univerzita Pardubice jako celek považují za jeden z nejvýznamnějších strategických kroků v roce 2011. Platnost této smlouvy skončila k 31. 12. 2016. Nová doplněná a rozšířená Smlouva o spolupráce byla uzavřena na dobu neurčitou v roce 2017. Pokračující spolupráce na úrovni Územních odborných pracovišť byla

i v tomto roce zaměřená na konzultační činnost, průzkumy a restaurování vybraných uměleckých a umělecko-řemeslných děl, které jsou ve zprávě NPÚ.

Národní archiv – pokračování dlouholeté spolupráce, především s 10. oddělením péče o fyzický stav archiválií. Spolupráce probíhala v těchto oblastech:

- v rámci výuky předmětů Technik restaurování a Technologie restaurování,
- zajištění letní praxe studentů,
- konzultace a oponování závěrečných prací studentů,

Národní knihovna ČR – dlouholetá spolupráce v následujících oblastech:

- zajištění letní praxe pro studenty,
- konzultace a oponování závěrečných prací studentů,

Vědecká knihovna v Olomouci – dlouholetá spolupráce v rámci doplňkové činnosti FR, získávání prací pro závěrečné práce studentů, odborní pracovníci knihovny se podílejí na zajištění výuky v rámci předmětu Dějiny knižní kultury.

Oblastní archivy – Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Státní oblastní archiv v Praze, Státní oblastní archiv v Zámrsku – spolupráce v rámci doplňkové činnosti FR, letní praxe studentů. Oblastní archivy jsou cenným zdrojem artefaktů využívaných na FR v rámci výuky odborných předmětů.

Národní muzeum

- pokračování spolupráce v rámci výuky vybraných předmětů zaměřených na Technologie restaurování,
- spolupráce při organizaci letních praxí studentů,
- konzultace a oponování závěrečných prací studentů,
- příprava společných výzkumných projektů zaměřených na problematiku konzervace a restaurování (papír, useň apod.).

Židovské muzeum

- pokračování spolupráce v rámci doplňkové činnosti FR,
- spolupráce při zajištění letní praxe studentů.

Město Kutná Hora (historické jádro města je na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO)

- pokračování spolupráce při realizaci restaurátorských a průzkumných pracích na historických dílech, které jsou v majetku resp. správě města.

b) Spolupráce s aplikační sférou, městem Litomyšl, regionem a odbornou veřejností v oblasti památkové péče

- spolupráce s aplikační sférou při přípravě a řešení projektů aplikačního výzkumu,
- zapojení studentů zejména magisterského studia do projektů spolupráce s aplikační sférou,
- pokračování v realizaci studentských praxí a stáží v aplikační sféře a institucích v České republice i v zahraničí,
- konzultace s odbornou veřejností při inovaci obsahu studijních programů v souladu s budoucími potřebami odborné praxe,

- konzultace s odbornou veřejností i aplikační sférou v rámci řešení otázek/problémů při restaurování a průzkumu památkových objektů
- zapojování odborníků z praxe do výuky formami adekvátními jednotlivým úrovním studijních programů,
- realizace i evidence kurzů celoživotního vzdělávání,
- působení FR jako důležitého článku společenského a kulturního života v Litomyšli a regionu,
- rozšiřování doplňkové činnosti ve spolupráci s obcemi a ú. o. p. NPÚ,
- rozvoj spolupráce s ostatními fakultami UPa, zejména pak s FF a FCHT,
- udržování a zkvalitňování spolupráce s dalšími vysokými školami (VŠCHT, ČVUT Fakulta stavební, AVU Praha, Filozofická fakulta Univerzity Palackého Olomouc) a také s vysokými školami v zahraničí (Universität für angewandte Kunst Wien, Akademie der bildenden Künste Wien, Hochschule für bildende Künste Dresden, University Dubrovnik, Vysoká škola výtvarných umění Bratislava, Universitat Politècnica de València a další).

c) Odborná výuka

Odborná výuka byla rozšířena o kurzy finančně podpořené z probíhajících projektů.

V roce 2017 to byly následující kurzy zahraničních lektorů:

Prof. Giacinta Jean, architekt, vedoucí oddělení restaurování, Katedry architektury a designu, SUPSI, Dr. Marta Caroselli, technolog, specialista na minerální materiály a maltoviny, SUPSI – přednáška 17. 5. 2017.

V rámci projektu ESPRO proběhly následující specializační kurzy

Konzervační knižní vazba - funkční a estetická hlediska (odborný specializační kurz pro akademické pracovníky ARPKVD), Karel Křenek, 13. 12. 2017;

Pokročilá práce se dřevem, sanace a petrifikace dřeva (odborný specializační kurz pro akademické pracovníky ARUDP), Karel Ungr, 13. 12. 2017;

Základy práce v Moodle a tvorby testových úloh (specializační kurz v souvislosti s tvorbou elektronických kurzů a předmětů), Petr Pospíšil, 19. 12. 2017.

3.4. Lidské zdroje

Podrobný přehled údajů je zveřejněn ve *Výroční zprávě o hospodaření*.

Zvyšování kvalifikace a vzdělávání akademických pracovníků

Jméno	Typ vzdělávání/instituce	Předpokládaný termín zahájení/ukončení
Bayer Karol, Ing.	Universität für angewandte Kunst Wien, obor Přírodní vědy v konzervování, Dr.rer.nat.	2009 – 2018
Kupka Tomáš, PhDr.	UK Praha, FF, obor Didaktika konkrétního jazyka, Ph.D.	2012 – 2018
Petr Pavel, PhDr.	Univerzita Palackého Olomouc, FF, obor České dějiny, Ph.D.	2012 – 2018
Radomír Slovík, Mgr. BcA.	Univerzita Pardubice, FF, obor Historie, Ph.D.	2013 – 2021

3.5. Informační infrastruktura

Rozvoj informační infrastruktury a informačních systémů je nutnou podmínkou zefektivnění a zjednodušení činností a podpory akademických pracovníků, práce studentů a všech administrativně-organizačních pracovníků fakulty. Ti všichni ke své práci a tvůrčí činnosti využívají moderních informačních a komunikačních technologií.

Univerzita Pardubice je členem sdružení CESNET, jehož hlavním cílem je provozovat a rozvíjet páteří akademickou počítačovou síť České republiky. Fakulta restaurování, ačkoli je dislokována v jiném místě, využívá plně počítačovou síť sdružení CESNET, která se vyznačuje velmi vysokou přenosovou rychlostí a současně také kvalitou dalších navzájem provázaných pokročilých služeb (síťové služby, služby aplikačního charakteru apod.).

Každoročně také fakulta dovybavuje jednotlivá pracoviště potřebnou výpočetní technikou (počítače, notebooky, tiskárny atd.), aby zajistila komfortní práci svým studentům i zaměstnancům.

V roce 2009 byl v rámci FRVŠ realizován projekt Počítačové centrum pro výuku a zpracování restaurátorské dokumentace. V rámci projektu byla zřízena počítačová učebna v jedné z poslucháren v hlavní budově fakulty, která přinesla velké zlepšení v oblasti vybavení výpočetní technikou a která byla v roce 2017 plně využívána ke spokojenosti studentů i pedagogů. S finanční podporou projektu ERDF bylo na podzim 2017 nakoupeno 15 nových počítačových sestav.

Univerzitní knihovna zajišťuje informační infrastrukturu pro vzdělávání, výzkum, vývoj a inovace. Univerzitní knihovna zřídila a provozuje svoji pobočku v Litomyšli. Tato pobočka v souladu s činností hlavní univerzitní knihovny provádí akvizici klasických i elektronických informačních zdrojů. Knihovna poskytuje služby i odborné veřejnosti. V roce 2016 byla knihovna FR přestěhována do nově vybudované přístavby piaristické koleje, získala tak moderní a velmi reprezentativní prostory.

EDOS – Edukační a dokumentační středisko

Pro potřeby studentů a zaměstnanců FR vzniklo v roce 2012 za podpory projektu OP VK Restaurátoři pro evropskou praxi Edukační a dokumentační středisko (EDOS), tj. decentralizované pracoviště Fakulty restaurování, jehož pracovní stanice slouží studentům zejména k práci s elektronickou databází, dostupnou na adrese <http://museum.upce.cz/>.

Tato databáze sestává z dvou částí: první z nich je katalog restaurátorských dokumentací a dalších pramenů souvisejících s problematikou restaurování a konzervace, které jsou uloženy v archivu Katedry humanitních věd. Druhou pak tvoří katalog sbírek fakultního Musea restaurování a historických technologií.

4. Kvalita a kultura akademického života

4.1. Sociální záležitosti studentů a zaměstnanců

Základní konzultační, propagační a informační služby poskytuje na Fakultě restaurování studijní oddělení, pobočka Univerzitní knihovny a děkanát. Základní informace mohou studenti najít na webových stránkách Univerzity Pardubice (www.upce.cz/index.html) a Fakulty restaurování (www.upce.cz/fr/index.html).

4.2. Stipendia

Počty studentů, kterým bylo v roce 2017 vyplaceno stipendium (tj. částečně v AR 2016/17 a 2017/18) ze stipendijního fondu Univerzity Pardubice:

	SD	SP	SS	TS	US
FR – počet studentů	0	15	4	0	84

Vysvětlivky:

SD – doktorandské stipendium; SP – prospěchové stipendium; SS – sociální stipendium; TS – stipendium v tíživé sociální situaci; US – ubytovací stipendium

Stipendia za výzkumnou, vývojovou a inovační činnost (projekty, granty) byla v roce 2017 vyplacena 26 studentům. Celkem bylo na stipendiích z projektů a ze stipendijního fondu FR vyplaceno 581.341 Kč.

4.3. Ubytovací a stravovací služby

Další služby poskytované studentům:

Studentům byla vyplácena stipendia na ubytování, tato stipendia pobíralo celkem 84 studentů Fakulty restaurování.

Studenti také obdrželi příspěvek na stravování, a to na 2 teplá jídla denně. Příspěvek byl poskytován ve výši 18 Kč/jídlo.

Od začátku akademického roku 2014/2015 je studentům poskytováno ubytování ve fakultní koleji v objektu zrekonstruované piaristické koleje s kapacitou 18 lůžek.

5. Internacionalizace

5.1. Činnost fakulty v oblasti mezinárodní spolupráce

Fakulta se rovněž podílí na řadě ojedinělých restaurátorských děl a projektů nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. Její studenti zejména v rámci programu EU ERASMUS+ pravidelně vyjíždějí na praktické stáže. Od akademického roku 2006/07 také absolvují semestrální studijní pobyty.

Mobility studentů

Studijní stáže Erasmus

Naše studenty v roce 2017 přijala:

Zimní semestr 2016/17: Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie (Polsko), Instituto Politécnico de Tomar, Portugalsko)

Zimní semestr 2017/18: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (Polsko), Instituto Politécnico de Tomar, Portugalsko)

Praktická stáž Erasmus

V roce 2017 byla realizována řada praktických studentských stáží, a to např. do Laboratório José de Figueiredo, Lisabon (Portugalsko), Theatermuseum, Vídeň (Rakousko), Atelier Erich Pummer GMBH Vídeň (Rakousko), Arhiv Republike Slovenije, Ljubjana (Slovinsko), Pons Asini PG, restauratoren partnerschaft LINKE & DÄHNE (Německo), Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie (Polsko), Laboratorio degli Angeli S.r.l., Bologna (Itálie) nebo Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze, Florencie (Itálie).

Krátkou stáž na FR také absolvovaly 3 studentky z Univerzity v Oslu.

Stáže – počty vyjetých (outgoing) studentů

program	12/13 ZS	12/13 LS	13/14 ZS	13/14 LS	14/15 ZS	14/15 LS	15/16 ZS	15/16 ZS	15/16 LS	16/17 ZS	16/17 LS	17/18 ZS
Erasmus studijní stáž	0	1	4	1	3	1	2	2	0	2	0	2
Erasmus praktická stáž	0	0	0	0	0	2	0	0	4	0	8	1
CEEPUS	0	0	0	1	0	0	0	0	0	x	0	0
DPC	0	2	1	10	2	3	0	0	0	0	0	0
BRAVO	1	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné		3		0	0	0	0	0	0	0	0	0

Erasmus - Výjezdy zaměstnanců

V rámci programu Erasmus vyjeli do zahraničí také zaměstnanci FR. Učitelské pobyty se uskutečnily ve Španělsku (Universitat Politècnica de València), v Chorvatsku (University of Dubrovnik) a v Rakousku (Universität für angewandte Kunst Wien). Staff training pobyt se uskutečnil ve Španělsku (Universitat Politècnica de València).

Mimo Erasmus

Mezinárodní internacionalizaci posílily také další výjezdy zaměstnanců FR:

R. Slovik, T. Kupka, K. Bayer - Universidad Autónoma del Estado de Hidalgo, Mexiko;

K. Bayer, J. Vojtěchovský - Hungarian University of Fine Arts, Maďarsko;

L. Macháčková - Technische Hochschule Köln, Německo;

L. Macháčko - Theatermuseum Wien, Rakousko;

L. Macháčková - Instituto Politécnico de Tomar, Laboratório José de Figueiredo, Lisabon, Portugalsko, Portugalsko.

Mezi další mobility akademických pracovníků delší 5 dní patřily například 2 výjezdy do Švýcarska (Erasmus Švýcarsko), výjezdy z projektů NAKI – do Itálie, Rakouska, Německa. Mimo projekty do Polska.

Erasmus - Příjezdy odborníků / akademiků a studentů

Fakulta restaurování přijala také zahraniční studenty – Erasmus studijní stáže: Vatroslav Čížmek z University of Dubrovnik, Chorvatsko (AUDP, ZS 2016/17), Severin Mair z Universität für angewandte Kunst Wien, Rakousko (AK, LS 2016/17).

Katharina Breunhölter z Universität für angewandte Kunst Wien, Rakousko (AK, ZS 2017/18)

Praktická stáž: Paolo Sciaroni ze Scuola universitaria professionale della Svizzera italiana, Švýcarsko (AUDP, ZS 2016/17).

Naši školu navštívili také zahraniční pedagogové a odborníci:

A. Hola z Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie (Polsko) - Erasmus;

Prof. Giacinta Jean, a Dr. Marta Caroselli ze Švýcarska (SUPSI) – Erasmus Švýcarsko;

Prof. Weber, M. Milcin, T. Baragona z Universität für angewandte Kunst Wien - mimo programy.

Zapojení v mezinárodních projektech

Od srpna 2016 probíhají restaurátorské práce na náhrobku Adele Lederer, který se nachází na Novém židovském hřbitově v Praze. Jedná se o iniciativu v rámci EHP a Norských fondů, Program: CZ06 - Kulturní dědictví a současné umění, Kód programové struktury: CZ06/REG/OVA01, Název výzvy CZ06 - Programová oblast č. 16 - Zachování a revitalizace kulturního a přírodního dědictví Název: Záchrana neogotické hrobky A. Lederer na Novém židovském hřbitově v Praze 3. Restaurování provádí Fakulta restaurování Univerzity Pardubice ve spolupráci s Univerzitou v Oslu.

Probíhala spolupráce Fakulty restaurování při průzkumu a restaurování náhrobku Arnošta z Pardubic v Klodzku. Fakulta restaurování University Pardubice spolupracuje a provádí jako hlavní realizační partner průzkum a restaurování tohoto mimořádně významného uměleckého díla. Partneři projektu jsou Universita Wroclav, římskokatolická farnost Klodzko a Maršálkovský úřad v Klodzku.

Ve spolupráci s Univerzitou Dubrovnik byla v roce 2016 zahájena příprava mezinárodního projektu zaměřeného na ochranu střech a obnovu výroby tradiční střešní krytiny „Kanalica“ na budovách v historickém jádru města Dubrovnik v Chorvatsku.

6. Hodnocení činnosti

6.1. Naplňování studijních programů

Naplňování studijních programů bylo i nadále systematicky hodnoceno při pravidelných vizitacích, které byly spojeny s prezentací práce studentů. V listopadu 2011 byl zpracován vnitřní pokyn, ve kterém se definuje obsah vizitace a obsah prezentace. Přijat byl 8. listopadu 2011 členy kolegia děkana. Dále probíhá kontinuální hodnocení kvality na kolegiích děkana, vyhodnocení výsledků státních zkoušek a hodnocení zpětné vazby s restaurátorskou praxí, což je dlouhodobým a nejdůležitějším ukazatelem zvyšování kvality studijního programu.

6.2. Kariérní řád a systém odměňování

Podkladem pro odměňování pracovníků FR je Vnitřní mzdový předpis UPa, dále pak průběžné sledování kvality plnění stanovených úkolů v rámci své pracovní náplně a průběžné sledování míry zapojení pracovníků do činností, které FR sama vyvíjí nebo na nich spolupracuje s externími subjekty. Jedná se především o tyto oblasti: sjednávání a včasné plnění restaurátorských projektů (zakázek); rozvíjení spolupráce se zahraničními subjekty veřejného i privátního sektoru; podíl na administraci projektů; organizace výstav a dalších uměleckých a vědecko-výzkumných podniků apod. včetně popularizačních a aktivit propagujících FR.

S ohledem na velikost Fakulty restaurování není hodnocení pracovníků striktně vymezeno formálními postupy. Běžně se děje prostřednictvím kontroly plnění úkolů ze strany vedení FR, pohovorem s vedoucími pracovišť nebo přímou kontrolou plnění povinností zaměstnanců na jednotlivých pracovištích na místě či podle dosažených výsledků a zajištění sjednaných úkolů.

Vedle tarifní mzdy je s jednotlivým pracovníkem sjednána náplň práce a po období dohodnuté náplně jsou dohodnuty i nenárokové složky platu, konkrétně osobní příplatek. Silným motivačním nástrojem, který FR při odměňování zaměstnanců využívá, je mimořádná odměna, kterou však zaměstnanec získává pouze za nadstandardně odvedenou práci nad rámec běžných pracovních povinností.

Kvalita práce se posuzuje z hlediska následujících kritérií:

1. Pedagogická činnost

- 1.1 kvalita výuky (posuzováno podle úrovně vědomostí a dovedností u závěrečných zkoušek studentů a podle úrovně závěrečných prací, na základě informací od samotných studentů, v rámci klauzurních prací, prezentací a vizitací v ateliérech apod.);
- 1.2 vedení praxí a spolupráce s institucemi v aplikačním sektoru;
- 1.3 motivace studentů k absolvování tuzemských a zahraničních stáží;
- 1.4 snaha o inovace ve vyučovaném předmětu.

2. Vědecká a umělecká činnost

- 2.1 vykazování svých odborných aktivit v RIV a RUV;
- 2.2 zapojení do VaV projektů FR;
- 2.3 zahraniční pobyty za účelem zvyšování odbornosti;
- 2.4 zvyšování kvalifikace;
- 2.5 aktivní účast na konferencích a dalších VaV prezentacích a uměleckých aktivitách.

3. Ostatní aktivity

- 3.1 organizace odborných setkání;
- 3.2 pořádání výstav a dalších prezentací umělecké činnosti.

7. Rozvoj

7.1. Zapojení fakulty do rozvojových programů

Z důvodů limitovaného počtu rozvojových projektů, které mohly být v roce 2017 realizovány na Univerzitě Pardubice, se na žádném rozvojovém projektu fakulta aktivně nepodílela. FR však čerpala finanční prostředky ve výši 62 tis. Kč z projektu IRS UPa (Interní rozvojová soutěž) s názvem Podpora rozvoje výuky restaurování děl na papíře a textilní podložce a nástěnné malby a sgrafita.

7.2. Zapojení fakulty do projektů ESF a ERDF

Název: Rozvoj kvality vzdělávání, hodnocení a strategického řízení na Univerzitě Pardubice

Období: 01. 04. 2017 – 31. 12. 2022

Řešitelé: prof. Ing. Tatiana Molková, Ph.D. (za UPa), PhDr. Tomáš Kupka (za FR)

Náplň: Projekt cílí na zvýšení kvality vzdělávání v bakalářských a magisterských SP (nové metody výuky, předměty v AJ, úpravy a akreditace SP, vzdělávání zaměstnanců, internacionalizace, rozvoj dvojjazyčného prostředí vč. webu a vzdělávání v AJ, podpora studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, snížení studijní neúspěšnosti, zajištění kvality a strategického řízení UPa).

Na Fakultě restaurování se v rámci projektu vzdělávají pracovníci v anglickém a italském jazyce, v odborných dovednostech, vznikají předměty vyučované v angličtině a elektronické studijní opory.

Na tento projekt ESF je navázán projekt ERDF, ze kterého byl na sklonku 2017 vysoutěžena dodávka nových počítačových sestav do IT učebny.

8. Doplnková činnost

Podrobný přehled údajů je zveřejněn ve *Výroční zprávě o hospodaření*.

9. Další významné skutečnosti, události a aktivity

▪ Pilotní projekt hodnocení výsledků tvůrčí umělecké činnosti (RUV)

Fakulta restaurování se ve druhé polovině roku 2011 (v tomto roce zatím neoficiálně) přidala k českým uměleckým vysokým školám, které připravují systém hodnocení na základě výsledů tvůrčí umělecké činnosti. Oficiální spolupráce začala od 1. 1. 2012, kdy se FR stala partnerem – řešitelem Pilotního projektu RUV. Projektu se účastnila i v roce 2017 sběrem excelentních uměleckých a restaurátorských výstupů za rok 2016. V následující tabulce je uvedený celkový počet bodů získaných po certifikaci v jednotlivých letech.

Body získané fakultou v rámci RUV

rok sběru	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
body za rok celkem	616,87	482,74	365	570	382,40	2417,01

▪ Podpora Univerzity Pardubice fakultě

Z centrálního rozpočtu univerzity financovala práce ekonomického odboru, technického odboru, informačního centra a útvarů rektora. Dále financuje mzdy provozních pracovníků a knihovnic, nákup knih, nájemné (zejména Piaristickou kolej), pojištění objektů, majetku, studentů a další.

▪ Práce na základních dokumentech fakulty

I nadále byly připravovány podmínky pro další rozvoj fakulty. V říjnu 2016 byl připraven návrh Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Fakulty restaurování Univerzity Pardubice pro roky 2017 – 2020. Následně byl návrh spolu s návrhem Strategického záměru pro rok 2017 předložen členům Umělecké rady FR ke schválení. Umělecká rada dokumenty projednala a poté schválila.

V návaznosti na novelu zákona o vysokých školách a na základní dokumenty Univerzity Pardubice byly na fakultě aktualizovány následující předpisy:

- Disciplinární řád pro studenty;
- Statut Fakulty restaurování;
- Jednací řád Umělecké rady Fakulty restaurování;
- Volební řád akademického senátu fakulty restaurování;
- Jednací řád akademického senátu fakulty restaurování.

▪ Nově vybavená počítačová učebna

Z finančních prostředků projektu ERDF navázaného na projekt ESF (ESPRO) bylo na konci roku 2017 vysoutěženo 15 nových počítačových sestav do učebny U3, které v lednu 2018 nahradí zastaralé a již nevyhovující původní PC sestavy.

Děkan FR vydal v roce 2017 následující směrnice:

- Směrnice děkana č. 1/2017 – Stanovení podmínek pro uznávání absolvovaných částí studia studentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice;
- Směrnice děkana č. 2/2017 – Ustavení a náplň činnosti Odborné komise pro garantování studijního oboru „Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů“, bakalářského studijního programu „Výtvarná umění“;

- Směrnice děkana č. 3/2017 – Ustavení a náplň činnosti Odborné komise pro garantování studijního oboru „Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita“ bakalářského studijního programu „Výtvarná umění“;
- Směrnice děkana č. 4/2017 – Ustavení a náplň činnosti Odborné komise pro garantování studijního oboru „Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů“ bakalářského studijního programu „Výtvarná umění“ a studijního oboru „Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách, specializace Papír“ navazujícího magisterského studijního programu „Výtvarná umění“;
- Směrnice děkana č. 5/2017 – Ustavení a náplň činnosti Odborné komise pro garantování studijního oboru „Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech“ bakalářského studijního programu „Výtvarná umění“ a studijního oboru „Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách, specializace Textil“ navazujícího magisterského studijního programu „Výtvarná umění“;
- Směrnice děkana č. 6/2017 – Kontrola splnění studijních povinností v akademickém roce a pravidla, postupy a podmínky pro zápis předmětů a zápisy studentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice;
- Směrnice děkana č. 7/2017 – Pravidla pro přijímací řízení do 1. ročníku bakalářského a navazujícího magisterského programu Výtvarná umění pro akademický rok 2018/2019.

▪ Výstava (O)kraje

Výstava pořádaná v prostorách Červené věže umožnila mladým, talentovaným umělcům představit se poprvé litomyšlské veřejnosti. Tématem výstavy byly kresby a malby s motivy z hospitalu v Kuksu a města Litomyšle. Autoři se věnovali realistickému zobrazení krajiny, krajinných výseků, které jsou často více či méně „obydlené“ lidskými výtvoři, s částmi architektury v ní zasazené (chalupy, statky, části hospitalu v Kuksu), nebo výseky „městské krajiny“ (Litomyšl), se zaostřením pohledu jaksí na okraj – tedy spíše mimo prvoplánově se nabízejících, ústředních dominantních motivů obou míst. K vidění zde byly jak svižné, kresebné nebo akvarelové skicy, které ovšem fungují jako hotová díla, tak i propracovanější výjevy provedené malbou v technikách akvarelu nebo tempery.

10. Závěr

Fakulta restaurování UPa působí dlouhodobě jako vzdělávací instituce stejně jako specializované pracoviště pro komplexní péči i výzkum metod péče o kulturní památky. Vzdělávací, vědecké, výzkumné, tvůrčí a další činnosti jsou zaměřeny na péči o kulturní dědictví. FR působí jako specializované mezioborové pracoviště pro výzkum pokročilých konzervačních a restaurátorských metod a komplexní péči o kulturní památky, přičemž výzkumná a činnost prochází napříč všemi odbornými ateliéry a katedrami a těsně se prolíná s činností vzdělávací a tvůrčí.

Fakulta restaurování dlouhodobě spolupracuje jak s externími subjekty na odborné úrovni a přispívá tak k rozvoji péče o kulturní dědictví v České republice, tak současně také spolupracuje s městem Litomyšl v různých oblastech spolupráce, kromě jiného v rámci udržitelnosti projektu Revitalizace zámeckého návrší. V rámci tohoto projektu bylo založeno Centrum pro restaurování, které vzniklo pro zajištění různé servisní, výzkumné a doškolovací služby, s působností v rámci celé republiky a jehož činnost je také nadále rozvíjena.

Fakulta také systematicky pracuje v oblasti mezinárodní spolupráce, především prohlubováním dosavadních a budováním nových kontaktů se zahraničními institucemi.

Na fakultě se daří zvyšovat kvalitu akademických pracovníků a ekonomicko-správních zaměstnanců a průběžně se daří zkvalitňovat přístrojové vybavení a zázemí FR. Toto vybavení bylo pořízeno v několika posledních letech a bylo využíváno pro realizaci výzkumné a vzdělávací činnosti v rámci výzkumných národních i mezinárodních projektů nebo při realizaci restaurátorských akcí. Některé zakoupené přístroje (např. REM, FTIR, UZ transmise, laser...) byly klíčové pro zvýšení kvality vzdělávací a výzkumné činnosti a přinesly další možnosti pro prohloubení výzkumu na FR.

Poznámky